

№ 176.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. NMP. Śnieżn.
Czw. Przem. Pańskie.
Piąt. św. Kajetana W.
Sob. św. Cyryaka.
Niedz. św. Romana M.
Pon. św. Wawrzyńca M.
Wt. św. Zuzanny P.

Wschód słońca godz. 4 m. 26
Zachód słońca godz. 7 m. 44
Długość dnia godz. 15 m. 18
Ubyło dnia godz. 1 m. 27

Cena prenumeraty:

w ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " " 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 5 " 76

Zagranicą:

Miesięcznie rł. 1 kop. 10

REDAKCJA

I ADMINISTRACJA

Spacerowa № 41.

Telefonu № 595.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sroda, dnia 5 sierpnia 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Fabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

CENY OGŁOSZEN: **Nadesłane** przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. **Reklamy** 25 kop. **Nekrologi** po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dotychczasowe prośpektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dniu świątecznym, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. **Artykuły** bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Do abonentów „Rozwoju”.

Zawiadamiamy, że wszyscy zalegający w opłacie prenumeraty „Rozwoju” o ile nie uregulują jej w ciągu najbliższych trzech dni, to dalsze przysyłanie dziennika zostanie niezwłocznie wstrzymane.

ADMINISTRACJA „ROZWOJU”.

ZAWIADOMIENIE.

Zarząd Restauracji w ogrodzie majstrów tkackich (Majsterhaus) przy ul. Przejazd nr. 1, podaje do powszechnej wiadomości, że pomimo drożyzny, panującej obecnie w Łodzi, wszelkie potrawy, produkty i napoje sprzedawane są w pomienionej Restauracji po cenach normalnych.

Z poważaniem

S. Wilamowski.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólnie sale) i przy chodnich. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ w południe i 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ wieczorem, w niedzielę i święta od 9—10 rano i od 12 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ po południu. — Badanie Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy wyfillile. 451

Europa w ogniu.

Wojna niemiecko-francuska.

Paryż, 4 sierpnia. (T. A. P.) Ambasador niemiecki zażądał wydania paszportów i wręczył rządowi francuskiemu notę, zawierającą oświadczenie, że rząd niemiecki od chwili obecnej uważa się na stopie wojennej.

Wyjazd ambasadora.

Paryż 4 sierpnia (T. A. P.) Ambasador niemiecki o godz. 10 wiecz. opuścił Paryż, prosząc ambasadora Stanów Zjednoczonych o podjęcie się obrony interesów poddanych niemieckich we Francji.

Paryż 4 sierpnia (T. A. P.) Rząd francuski polecił ambasadorowi swemu w Berlinie opuścić Niemcy, przekazawszy archiwum ambasady i obronę interesów obywateli francuskich—ambasadorowi Stanów Zjednoczonych.

Niemcy idą na Belgię.

Bruksella, 4 sierpnia (T. A. P.) Poseł francuski zawiadomił belgijskiego ministra spraw zagranicznych, że nad Bruksellą dokonywają ewolucji trzy balony sterowe i że wojska niemieckie zajmują Belgię.

Jednocześnie zawiadomienia te same treści poseł przesłał swemu rządowi i posłowi angielskiemu.

Niemcy idą naprzód.

Paryż 4 sierpnia (T. A. P.) Przez granicę Luksemburgu przejechało 35 samojazdów z oficerami niemieckimi.

Za nimi podążał silny oddział kawalerii. Konsul francuski wyjechał na terytorium francuskie.

Samoloty działają.

Lunéville, 4 sierpnia (T. A. P.) Dziś około godz. 6 wieczorem z samolotu niemieckiego rzucono 3 bomby, które eksplodując wyrzuciły tylko strąty materjalne.

(Lunéville, miasteczko francuskie, położone w pobliżu Nancy na granicy Lotaryngii). (P. R.)

Stanowisko socjalistów.

Paryż 4 sierpnia (T. A. P.) Na wielotysięcznym zgromadzeniu publicznym wybitni posłowie socjaliści oświadczyli, że wobec napaści niezbędna jest obrona kraju.

„Powstanie Europy”.

Paryż, 4 sierpnia (T. A. P.) „Temps” wskazując na stanowisko, zajęte w dobie obecnej przez Włochy, Anglię i Belgię, pisze: „Jesteśmy świadkami powstania Europy przeciwko tyranii niemieckiej”.

Neutralność Włoch.

Paryż 4 sierpnia (T. A. P.) Włoski pełnomocnik do spraw urzędowo zakomunikował o zachowaniu przez Włochy neutralności.

Rząd francuski wyraził z tego powodu żywe uznanie.

Neutralność Szwecji.

Stokholm 4 sierpnia (T. A. P.) Wydano edykt iż Szwecja przestrzegać będzie najściślejszą neutralność.

Wojna serbsko-austryacka.

Bombardowanie Białogrodu.

Nisz, 4 sierpnia (T. A. P.) Bombardowanie Białogrodu trwało z niewielkimi przerwami aż do godz. 6 w.

Pociski kierowano na dolną część miasta, położoną około Sawy.

Centrum miasta znacznie ucierpiało wskutek gęsto padających pocisków.

Działa serbskie pracowały z powodzeniem.

Ze wschodem słońca austriacy usiłowali wysadzić wojska w pobliżu Gradiszte, lecz wobec silnego oporu zaniechali próby.

Kredyt na wojnę.

Nisz 4 sierpnia (T. A. P.) Skupszczyzna jednomyślnie przyjęła kredyt nadzwyczajny, w wysokości 125 milionów franków na wydatki wojenne.

Kłamliwe wiadomości.

Nisz 4 sierpnia (T. A. P.) Podawane przez prasę austriacką i niemiecką wiadomości o krwawych bitwach na granicy Bośni i zdobyciu Białogrodu są nieprawdziwe.

ODEZWA

Komitetu obywatelskiego niesienia pomocy biednym mieszkańcom miasta Łodzi.

W sali Domu Ludowego, przy ul. Przejazd nr. 34, odbędzie się jutro, w czwartek, dnia 6-go sierpnia r. b., o godzinie 8-ej wieczorem

Walne Zebranie,

na które rączą przybyć wszyscy członkowie Komitetu.

Na posiedzenie to Komitet zaprasza również reprezentantów cechów, związków zawodowych, stowarzyszeń spożywczych robotniczych i fabrycznych kas chorych.

Ponieważ przez władzę udzielone zostało pozwolenie na zebranie z warunkiem, aby w niem przyjęto udział nie więcej, niż 250 osób, przeto Komitet postanowił zaprosić na wymienioną wyżej zebranie **tylko po jednym reprezentancie**

cechów, związków zawodowych, stowarzyszeń spożywczych i fabrycznych kas chorych.

Cechy mogą być reprezentowane przez starszego lub podstarszego.

Związki zawodowe przez jednego z członków zarządu.

Stowarzyszenia spożywcze przez jednego z członków zarządu.

Fabryczne kasy chorych przez jednego z **wybranych przez robotników** członka zarządu.

Reprezentanci ci muszą się zaopatrzyć w piśmienne upoważnienia swoich zarządów.

Z Komitetu Obywatelskiego.

Posiedzenie Komitetu obywatelskiego niesienia pomocy mieszkańcom m. Łodzi, odbyło się wczoraj o godz. 8 wieczorem, w Domu Ludowym przy ul. Przejazd nr. 34.

Posiedzenie otworzył prezes honorowy Komitetu, p. prezydent m. Łodzi, zaznaczając w krótkim przemówieniu, że starania podjęte u władzy centralnej celem przyniesienia pomocy biednym mieszkańcom miasta, odniosły pożądany skutek.

Następnie sekretarz Komitetu, adwokat Herzberg, odczytał protokół posiedzenia z dnia 3-go b. m., poczem zdecydowane zostało, że do udziału w pracach Komitetu mogą być dopuszczeni tylko członkowie zarządów kas chorych, wybrani przez robotników, a nie członkowie, mianowani przez administrację fabryczne.

Z kolei wice-prezes pastor Gundlach dał szczegółowe sprawozdanie z posłuchania delegacji Komitetu, składającej się z pp.: prezydenta m. Łodzi, pastora Gundlacha, ks. kanonika Szmidla, ks. Przeździeckiego, mécenasa Pełki i p. Groszkowskiego u komendanta miasta.

Pan komendant przyjął delegację bardzo życzliwie i przyrzekł wszelkimi sposobami popierać działalność Komitetu w celu przyścia z pomocą niezamożnym mieszkańcom miasta.

W myśl prośby delegacji p. komendant m. wydał bezzwłoczne rozporządzenie o wzbronieniu zatrzymywania większej ilości monety zdawkowej i obowiązkowym przyjmowaniu pieniędzy papierowych.

W celu ustanowienia taksy na produkty spożywcze i artykuły pierwszej potrzeby, pozwolił p. komendant miasta wybrać komisję z grona Komitetu obywatelskiego.

Postanowienia komisji tej mają być zakomunikowane policmajstrowi m. Łodzi celem obmyślenia sposobów ich wykonania.

Komitet obywatelski ma także z pomocą policmajstra m. Łodzi zarządzić, aby produkty wiejskie nie były skupowane przez przekupniów, poza krańcami miasta, ale aby bez przeszkód przywożone być mogły na targowiska i rynki łódzkie.

Prośba delegacji o zniszczenie zapasów wódek uprzedzoną została przez wydanie już przez p. komendanta odpowiedniego rozporządzenia.

Wreszcie p. komendant zezwolił na odbywanie posiedzeń Komitetu obywatelskiego pod przewodnictwem prezydenta miasta, lub pastora Gundlacha, zastrzegając, aby na posiedzenia te nie zwoływano więcej nad 250 osób.

Zebranie wyraziło delegacji podziękowanie za jej starania.

Następnie prezydent m. Łodzi odczytał rozporządzenie generała-gubernatora warszawskiego, mocą którego pozwala podnieść z kasy państwo-

wej z funduszków miejskich sumę 200,000 rubli i zużyć kwotę tę na potrzeby Komitetu obywatelskiego.

Zebrani przez powstanie z miejsc podziękowali panu prezydentowi miasta za gorliwe zajęcie się sprawą wyjednania subsydium tego, dziękując jednocześnie za szczerą pomoc w tej pracy mécenasowi Pełce i za osobistą interwencję u generała-gubernatora warszawskiego, radcy magistratu p. Karolowi Eisertowi, który umyślnie w tym celu jeździł samochodem do Warszawy.

Do odbioru pieniędzy tych, razem z prezydentem m. Łodzi upoważniono pp.: pastora Gundlacha, ks. Przeździeckiego, A. Daubego, J. Pełkę i M. Daszewskiego.

Po odbiorze pieniędzy tych z kasy państwowej suma ta ma być złożona w łódzkim oddziale banku handlowego warszawskiego jako depozyt Komitetu obywatelskiego.

Komitet jeszcze raz stwierdza protokularnie, że **żadne wsparcie pieniężne z funduszu tego wyjątkowo nie będą, gdyż przeznaczony on jest tylko na zakup artykułów spożywczych i urządzenie tanich lub bezpłatnych kuchni.**

Następne walne zgromadzenie Komitetu postanowiono zwołać do Domu Ludowego przy ul. Przejazd nr. 34 na jutro 6 b. m. na godzinę 8 wieczorem.

Na posiedzenie to mają być zaproszeni przez odezwę w piśmie wszyscy członkowie Komitetu, a oprócz tego reprezentanci związków zawodowych, cechów, stowarzyszeń robotniczych, spożywczych i fabrycznych kas chorych.

Ponieważ stosownie do pozwolenia komendanta miasta w zebraniu może uczestniczyć nie więcej niż 250 osób, przeto każda z wymienionych organizacji może być reprezentowana tylko przez jednego członka swego zarządu, który musi przy wejściu na salę okazać piśmienne legitymację, poświadczającą, że okaziciel jej rzeczywiście jest delegowany przez zarząd lub urząd starszych do reprezentowania organizacji na zebraniu.

Na wniosek inż. Daszewskiego postanowiono prosić wszystkie większe hotele, restauracje i wogóle mieszkańców miasta, aby o ile możliwości oszczędzali używanie gazu i elektryczności.

Elektrownia i gazownia mają wprowadzić jeszcze odpowiednie zapasy węgla, wobec jednak niepewnego położenia należy i w tym kierunku zachować jak największą oszczędność.

Na zakończenie ks. H. Przeździecki przeczytał odezwę duchowieństwa łódzkiego do mieszkańców w sprawie jak się ma zachować ludność w tych trudnych czasach. Odezwą zyskała jednogłośnie aprobatę Komitetu.

Na tem posiedzenie o godzinie 10 wieczorem zamknięto.

Do mieszkańców m. Łodzi i okolicy.

Głównodowodzący armią rozkazał tłumić wszelkiego rodzaju nieporządky ogniem i mieczem bez litości.

O powyższem ogłaszam mieszkańcom miasta Łodzi i okolicy.

Łódź, d. 4 sierpnia 1914 r.

Naczelnik łódzkiego garnizonu

generał-major Wasiljew.

KRONIKA.

(i) Z poczty i telegrafu. Miejscowe biura pocztowo-telegraficzne funkcjonują w dalszym ciągu prawidłowo. Depesze wysyłane z Łodzi do Cesarstwa, przyjmowane są bez przerwy, jednakże bez odpowiedzialności za terminową dostawę.

Depesze, adresowane za granicę, nie są przyjmowane.

(i) Komunikacja telefoniczna. Komunikacja telefoniczna Łodzi z Warszawą nie jest przetrwaną.

(x) Z pocztowej kasy oszczędności. Z powodu braku drobnej monety w kasie, naczelnik poczty zawiadomił wczoraj interesantów, że z dniem dzisiejszym wydawane będą tylko wkłady 100-rublowe, gdyż tylko takie banknoty poczta posiada.

(x) Pod adresem dyrekcji tramwajów. Z powodu braku monety zdawkowej, byłoby bardzo wskazane, by dyrekcja tramwajów zaopatrzyła konduktorów w 5-kopiejkowe bilety zapasowe, umożliwiając w ten sposób publiczności nietylko nabywanie większych zapasów biletowych, ale i konduktorom wydawanie reszty takimi biletami.

Wczoraj otrzymaliśmy list z prośbą o opublikowanie, by w zamian powołanych do zapasów motorowych i konduktorów, powołano na sprzedawców biletów ich żony, a obecnych konduktorów przeniesiono na stanowiska maszynistów. Zdaniem autorów listów zwiększyłoby to ruch tramwajów, które obecnie są przepelnione, a zarazem umożliwiłoby pozostałym rodzinom zarobki. Projekt powyższy poddajemy pod rozpatrzenie dyrekcji tramwajów...

(x) Walka z lichwą drożyznianą. P. policmajster m. Łodzi polecił podwładnym organom jaknajsurowiej przestrzegać, by właściciele piekarni nie podwyższali cen pieczywa.

Winni lichwy piekarskiej pociągani będą do surowej odpowiedzialności.

(i) Łajdactwo. W dniu wczorajszym do jednego z tramwajów wsiadł jakiś osobnik, który dał konduktorowi, żądającemu odeń pieniędzy za

bilet, banknot sturublowy, żądając reszty 99 rb. 95 kop.

Konduktor nie posiadał tak wielkiej kwoty, przeto poprosił pasażera o opuszczenie wagonu. Pasażer, zamiast spełnić to żądanie począł się awanturować i znieważał konduktora.

Wezwano policję, która podczas rewizji osobistej znalazła przy awanturującym pasażerze wiele banknotów 10, 25, 3 i jednorublowych, oraz 25 rb. srebrni.

Zarządzona następnie rewizja w mieszkaniu aresztowanego wykryła około tysiąca rubli srebrnych, które skonfiskowano dla wymiany w drobnych sklepikach, właściciela zaś pociągnięto do odpowiedzialności administracyjnej na zasadzie postanowień obowiązujących.

(h) **Zatruty gazami.** Wczoraj o godzinie 4-ej po południu wezwano straż ogniową ochotniczą i straż miejską na ul. Piotrkowską № 40, gdzie zatrut się gazami, wydobywającymi się ze studni, Leon Czerwiński, robotnik, pracujący w przedsiębiorstwie Romalewskiego. C. wydobył ze studni starszy topornik Pietrasik. Zawezwany lekarz Pogotowia przywrócił mu przytomność, pozostawiając na miejscu wypadku.

Biuletyn wojenny.

(Telegram Pet. Ag. Tel.)

—?—

Petersburg, 5 sierpnia.

Główny zarząd sztabu generalnego komunikuje:

„Wojska rosyjskie zetknęły się z nieprzyjacielem na większej części przestrzeni rosyjsko-niemieckiej granicy.

Podjazdy krążą na przestrzeni Białą Barzymen.

Niemieckie wojska cofnęły się za pas graniczny, paląc na ogromnym obszarze własne wsie.

Małe oddziały nieprzyjacielskie zajęły 1-go sierpnia Będzin i Kalisz, a 2-go Częstochowę.

Mobilizacja wojsk rosyjskich w okęgach pogranicznych odbyła się spokojnie.

Ogłoszony został ukaz Najwyższy o dostarczaniu przez ludność samochodów.

Zauważono ruch eskadry niemieckiej, składającej się z 19 okrętów, w kierunku od Kłajpedy ku Libawie.

Na morzu Czarnem nasi schwytali kilka handlowych okrętów niemieckich. W Libawie nasi zatopili 6 niemieckich okrętów handlowych. Załogę wysadzono na ląd.

Mobilizacja w Pertesburgu i powiecie odbywa się z wielkim powodzeniem. Zgłosiło się nad liczbę przewidywaną kilka dziesiątków tysięcy osób.

TELEGRAMY.

W skupczynie serbskiej.

Niez, 5 sierpnia (P.). Pasicz w przemowie do Skupczyny wykazał, że zbrodnia w Serajewie była tylko pozorem do wojny, obmyślonej przez Austrię już dawno celem stłumienia agitacji wszechświatowej.

Pasicz oznajmił, że gdy niemożliwym było zgnieść dążności narodowe innych krajów, Austrija zaprzęgnęła poniżyć Serbię i unicestwić pragnienia serbskie.

W naszej nocie doszliśmy do granic ostatecznych i zrobiliśmy wszystko, żeby uniknąć starcia, oraz udowodnić, że nasza sprawa jest czysta.

Liczymy na współczucie i poparcie wielkiej bratniej Rosyi, która wie, iż chcą pozbawić nas niepodległości i zatamować dalszy rozwój. Ro-

syja nie dopuści do pohańbienia godności naszej.

Obok Rosyi mamy także innych przyjaciół. Rozlegają się okrzyki. „Niech żyje Rosya, Francya, Anglia i trójporozumienie!“ Pasicz dziękował Skupczynie na solidarność z rządem w trudnym czasie.

Ołbrzymi kredyt.

Berlin, 5 sierpnia (P.). Reichstagu wniesiono projekt upoważnienia kanclerza cesarskiego do wystarania się za pomocą operacji kredytowych o 5 miliardów marek na wydatki nadzwyczajnie jednorazowe.

Bezwzględne Niemcy.

Paryż, 5 sierpnia (P.). Niemcy zawiadomiły rząd belgijski, że zupełnie nie będą się liczyć z odpowiedzią Belgii na ich ultimatum.

Niemcy a Belgia.

Londyn, 5 sierpnia (P.). Wojska niemieckie wkroczyły do Belgii nieopodal Verviers.

Niemcy wręczyli rządowi belgijskiemu notę wskazującą, że odpowiedź na ultimatum jest niezadowolająca. Niemcy są gotowe, gdy to za potrzebne uznają, przedprowadzić siłą oręża kroki, które uważać będą za niezbędne.

Kłamstwa urzędowe.

Paryż, 5 sierpnia (P.). W uocie wręczonej przez posła niemieckiego, rząd niemiecki powołuje się na fakty niedokładne istotnie, na przykład jakoby lotnicy francuscy dostali się do Belgii oraz jakoby wykonali lot nad Norymbergą i rzucili tam bomby, wreszcie jakoby wojska francuskie przekroczyły granicę w kilku miejscach.

Odlamek floty niemieckiej.

Konstantynopol, 5 sierpnia (P.). W tutejszym porcie zebrały się liczne okręty niemieckie.

Pierwszy krok nieprzyjacielski.

Paryż, 5 sierpnia (P.). Minister wojny oznajmia, że pierwszym nieprzyjacielskim krokiem Niemiec było rozstrzelanie Samaine'a, prezydenta stowarzyszenia francuskiego w Metz i aresztowanie wszystkich członków tego stowarzyszenia.

Pierwsi jeńcy.

Belfert, 5 sierpnia (P.). Przyprawiono oficerów niemieckich wziętych do niewoli.

Mobilizacja w Szwajcaryi.

Bern, 5 sierpnia (P.). Pułkownika Ellisa mianowano wodzem naczelnym uruchomionej armii szwajcarskiej.

Zamknięcie banków trzydniowe i moratorium.

Londyn, 5 sierpnia (P.). Z zachowaniem przepisane ceremoniału heroldowie odczytali ze stopni giełdy królewskiej w City o zamknięciu banków na trzy dni i o moratorium.

Głównodowodzący floty angielskiej.

Londyn, 5 sierpnia (P.). Admirat sir John Jelich zamianowany został głównodowodzącym angielskiej floty.

Oficyalnie zawiadamiają, że Niemcy wtargnęli do Belgii.

Mobilizacja w Anglii.

Londyn, 5 sierpnia (P.). Cała prasa pochwała rząd za postanowienie dopomożenia Francji i Belgii.

Nawet „Daily News“ uznaje potrzebę jednoci w narodzie i wzywa socjalistów i radykałów skrajnych, ażeby nie przeszkadzali działaniom rządu.

„Times“, „Daily Telegraph“ i „Morning Post“ w silnych artykułach potępiają niemiecki sposób postępowania. Twierdzą, że wojna Anglii

z Niemcami nie da się uniknąć i że Anglia jest do niej zupełnie gotowa.

Czasy* z pochwałą mówią o uruchomieniu floty, zakończonem w jedną noc.

Groźba interwencyi Anglii.

Londyn, 5-go sierpnia. (P.) Asquith w Izbie gmin wyjaśnił, że dziś postana została do angielskiego posła w Berlinie depesza, zalecająca protest przeciw złamaniu traktatu, w którym Niemcy przyjmowały udział razem z Anglią i żądająca zapewnienia, że wymagania zwrócone przez Berlin do Belgii, nie będą urzeczywistnione, oraz że neutralność Belgii będzie przez Niemcy uszanowana. Anglia prosiła o natychmiastową odpowiedź (oklaski).

Od angielskiego posła otrzymano depeszę z zawiadomieniem, że niemiecki poseł Belgii zwrócił się do belgijskiego ministra spraw zagranicznych z oświadczeniem, iż wobec odmówienia przez rząd belgijski przyjaznej (!) propozycji rządu niemieckiego, ten ostatni zmuszony będzie zastosować środki, jakie uzna za konieczne z powodu niebezpieczeństwa, grożącego ze strony Francji.

Ultimatum dla Niemiec.

Londyn, 5 sierpnia (P.). Asquith oznajmił, że sztab główny otrzymał wiadomość o pogwałceniu neutralności belgijskiej pod Verviers. Według doniesień późniejszych Niemcy posunęli się jeszcze dalej w głąb Belgii.

Asquith odczytał depeszę posła niemieckiego, zawiadamiająca, że Niemcy nawet w razie starcia z Belgią nie zajmą tego kraju (śmiechy drwliące).

Niemcy naruszyły neutralność Belgii tylko w tym celu, żeby uprzedzić najście francuzów przez Belgię, co stanowi dla Francji kwestyę życia i śmierci.

Ogłoszwszy dosłownie tekst powyższej depeszy, Asquith imieniem rządu dodał: „Zawiadomienia powyższego nie możemy w żadnym razie uważać za zadowolające pod jakimkolwiek względem (Potwierdzenia). Zaządaliśmy, żeby odpowiedź zadowolniająca była nam doręczona jeszcze przed północą. (Głośne, przeciągłe oklaski). Król podpisał rozkaz mobilizacji ogólnej.

Działania floty niemieckiej na morzu Śródziemnym.

Paryż, 5-go sierpnia (P.). Flota francuska schwytala krążowniki niemieckie „Breslau“ i „Geben“, które bombardowały zrana porty w Algierji, oraz zatopila niemiecki krążownik „Panther“.

Około godz. 4-ej rano niemiecki krążownik „Breslau“, dał około 60-ciu strzałów do miasta Bon.

Zabity jeden osłowiek, uszkodzono kilka budynków, poczem krążownik odplynął ku wschodowi.

Na wszelki wypadek.

Stokholm, 4 sierpnia (T. A. P.). Tornoe i Zund oraz przejścia do Zelandji zostały podmianowane.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Ponieważ pasażerowie odmawiają płaconia za bilety drobnymi pieniędzmi, każdy zaś płaci papierami i za reszty w drobnej monetcie, przeto służba konduktorska znajduje się w położeniu bez wyjścia i nie jest w stanie zadośćuczynić żądaniom pasażerów.

Wobec tego musimy oświadczyć publiczności, że zapłała za bilet winna być uszozana całkowicie drobnymi pieniędzmi, w przeciwnym bowiem razie zmuszeni będziemy do wstrzymania ruchu na wszystkich naszych liniach kolejowych.

Dyrekcya lódzkich wazkotorowych elektrycznych kolei dojazdowych.

W. Gerlicz.

